

Att mäta radon

Radon varken luktar, syns eller känns. Det enda sättet att ta reda på om det finns radon i ett hus är att mäta. I så gott som alla småhus och lägenheter eller lokaler med markkontakt finns risken att radonhalten är förhöjd. Detsamma gäller byggnader som innehåller blå lättbetong.

Radonhalten varierar dels under dygnet, dels under året. Variationerna beror bland annat på temperatur, vindförhållanden och ventilation. Under sommaren är temperaturskillnaden mellan inom- och utomhusluften liten. Då fungerar självdraget i huset sämre vilket gör att mindre markluft och radon kommer in i huset än under kallare årstider. För att ta reda på årsmedelhalten behöver man mäta.

→ Mätmetoder

Strålsäkerhetsmyndigheten rekommenderar tre olika metoder för att mäta radon: spårfilm med filter, elektretbaserad radonmätare och kontinuerlig registrering med radoninstrument. Den vanligaste metoden är spårfilm i små mätidosor.

Mätningarna görs av privata mätföretag. När

du beställer mätidosor skickas de hem till dig med posten. Du placerar ut dosorna enligt anvisning och när mätperioden är slut skickar du in dosorna för analys.

→ Mättiden är viktig

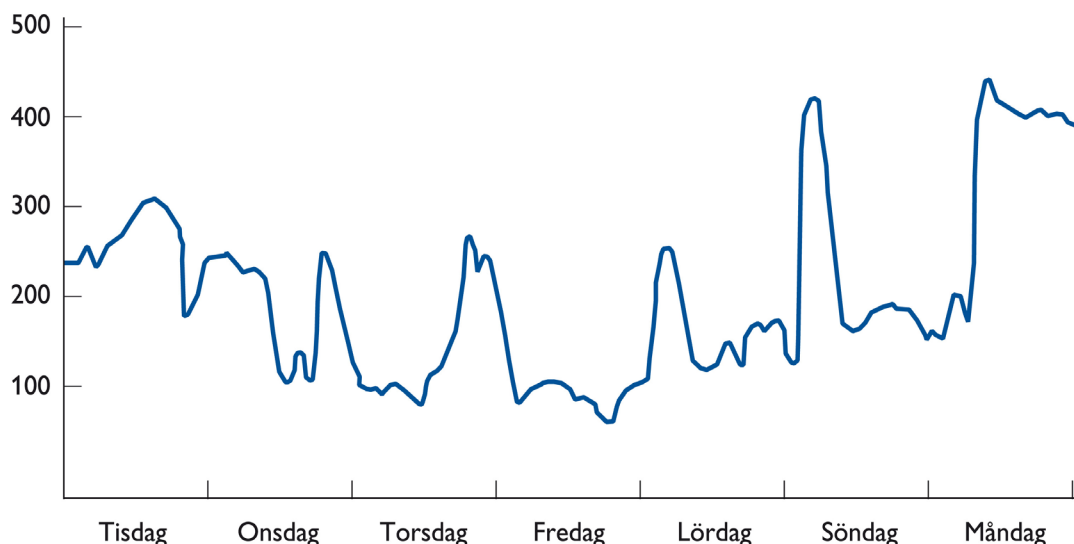
För att resultatet ska kunna jämföras med de rikt- och gränsvärden som finns för radon i inomhusluft ska mätningen pågå under minst två månader. För bostäder gäller riktvärdet 200 Bq/m³ (becquerel per kubikmeter).

Ju längre tid man mäter radonhalten desto säkrare blir resultatet. Mätningen ska göras någon gång under eldningssäsongen – mellan den 1 oktober och den 30 april.

Det finns metoder som mäter radon under kortare tid, men då blir resultatet inte lika tillförlitligt som vid en lång mättid. Det vanligaste är att mäta med spårfilm under en vecka eller med ett direktvisande instrument.

Resultatet av en korttidsmätning är bara rådgivande och bör endast göras om det inte finns tid för en längre mätning.

Radonhalt Bq/m³

Radonhalten varierar beroende på temperatur, vindförhållanden och ventilation.

Ovan visas ett exempel på variationer under en vecka.

→ Köp och försäljning av hus

När du ska köpa eller sälja ett hus är det viktigt att veta att det är köparens ansvar att ta reda på hur mycket radon som finns i huset innan köpet är klart. Om radonhalten inte har mätts på länge bör köparen se till att det görs.

Om man vill göra en långtidsmätning, men inte hinner, kan köpare och säljare skriva ett avtal som ger köparen tid att göra en långtidsmätning efter inflyttningen.

En korttidsmätning gjord under vinterhalvåret ger i många fall mätvärden som överensstämmer med långtidsmätningar, men man kan inte lita helt på resultatet av en korttidsmätning. Därför behövs alltid resultatet av en långtidsmätning när man ansöker om radonbidrag.

Anlitar man en besiktningsman för att undersöka huset är det lämpligt att göra en gammamätning som visar om det finns blåbetong i huset och i så fall var och hur mycket.

→ Vill du mäta radon?

Om du vill mäta radonhalten i din bostad kan du vända dig till miljökontoret i din kommun.

→ Vem gör vad?

Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer risker med radon, följer utvecklingen av mätinstrument och kalibrerar mätutrustning.

Folkhälsomyndigheten har ett övergripande ansvar inom folkhälsofrågor. De utfärdar riktvärdet för radon i bostäder, och de ger tillsynsvägledning till kommunerna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i kommunen har det operativa tillsynsansvaret.

Boverket är en nationell myndighet för bygande, boende, samhällsplanering och stadsutveckling. Boverket ansvarar för miljömålet God bebyggd miljö, där radon ingår, samt för radonbidraget.

→ Läs mer!

Du kan läsa mer om radon på vår webbplats, www.stralsakerhetsmyndigheten.se.